

PARLIAMENT OF
MONTENEGRO

CETINJE PARLIAMENTARY FORUM

**PARLAMENTARNI ODBOR PARLAMENTARNE DIMENZIJE
CENTRALNO EVROPSKE INICIJATIVE**

**CETINJSKI PARLAMENTARNI FORUM
Cetinje, 26. april 2010.**

ZAVRŠNA DEKLARACIJA

Imajući u vidu da je proces evropskih integracija jedan od ključnih spoljnopolitičkih prioriteta svih država regiona centralne i istočne Evrope, koje se nalaze u različitim fazama pridruživanja sa EU;

Posebno naglašavajući spremnost onih država sa područja CEI, koje su u prethodnim talasima proširenja postale članice EU, u pogledu pružanja i obezbijeđivanja svih vidova podrške državama koje se nalaze u procesu pridruživanja;

Prepoznavajući napore EU da svoju politiku prema državama u procesu pridruživanja izgrađuje na jasnoj platformi, koja će obezbijediti punu i sadržajnu regionalnu saradnju, što je jedna od ključnih politika koja čini sastavni dio Procesu stabilizacije i pridruživanja;

Imajući punu svijest da je najbolji način da se održi stabilnost regije, upravo u podsticanju i unaprjeđivanju tješnje saradnje između država regiona, uključujući i jasnu perspektivu članstva u EU;

Posebno naglašavajući zaključke sa Samita u Solunu i poruke sadržane u Solunskoj deklaraciji i agendi, koje promovišu princip otvorenih vrata za države kandidate i potencijalne kandidate za članstvo u EU;

Svjesni da je pristup koji afirmiše individualne rezultate i dostignuća država u procesu pridruživanja, najstimulativniji za same države i kvalitet reformi koje se u njima sprovode, u cilju harmonizovanja sa pravnim, institucionalnim i vrijednosnim sistemom EU;

Prepoznajući trend jačanja uloga predstavničkih vlasti, koji se posebno manifestuje i kroz novi institucionalni aranžman EU, utemeljen Lisabonskim sporazumom, u pojačanoj ulozi Evropskog i nacionalnih parlamenata, u oblikovanju i definisanju različitih politika EU;

Izražavajući spremnost da u skladu sa novom, ojačanom pozicijom parlamenata, djeluje u pravcu kontinuiranog jačanja njihovih kapaciteta, kako bi bili potpuno spremni za period nakon pristupanja EU;

Posebno naglašavajući pitanja korupcije i organizovanog kriminala, kao oblasti u kojima je potrebno učiniti dodatne napore, zaključak je koji proizilazi iz sadržaja svih relevantnih dokumenata EU, posebno godišnjih izvještaja o napretku Evropske komisije;

Imajući u vidu posebnu delikatnost suočavanja sa ovim fenomenima, budući da su turbulentna dešavanja sa kraja 20. vijeka, kao i proces transformacije pređašnjeg društvenog sistema, pogodovala stvaranju ambijenta za pojačano prisustvo ovih devijacija u našim društvima;

Prepoznajući potrebu da u cilju kvalitetnijeg suočavanja sa problemima korupcije i organizovanog kriminala upravo parlamenti, kao nosioci neposrednog legitimiteta, uspostave tješnju saradnju i razviju efikasne pristupe, prije svega u kontekstu jačanja svoje kontrolne funkcije nad organima koji su primarno zaduženi za borbu protiv ovih pojava;

Posebno uočavajući pojačani fokus EU na pitanja korupcije i organizovanog kriminala, koji osobito dolazi do izražaja nakon posljednjeg talasa proširenja i uspostavljanja posebnog pregovaračkog poglavlja posvećenog pravosuđu i osnovnim pravima;

Cijeneći da se takav novi pristup EU ovim pitanjima ogleda i u pooštavanju uslova, koji se odnose na sami pregovarački proces u okviru kojega se posebna pažnja poklanja upravo pitanjima pravosuđa i unutrašnjih poslova;

Podvlačeći da se nakon Lisabonskog sporazuma, i u institucionalnom smislu, kroz ustanovljavanje dva odvojena komesara, jednog za pitanja pravde, slobode i državljanstva i drugog za pitanja unutrašnjih poslova, izgrađuje efikana platforma za intenzivnije bavljenje ovim pitanjima.

Parlamentarni odbor Parlamentarne dimenzije Centralno evropske inicijative – Cetinjski parlamentarni forum

Pozdravlja odluke svih relevantnih tijela Evropske unije, kojima se politika proširenja i dalje legitimije kao jedna od bazičnih politika Evropske unije, koja treba da ishoduje integrisanju cjelokupnog evropskog prostora u jedinstveni institucionalni, pravni i vrijednosni poredak;

Posebno cijeni konkretne korake koji se čine na približavanju država kandidata i potencijalnih kandidata EU, a koje se posebno ogledaju u odluci o viznoj liberalizaciji za Crnu Goru, Srbiju i Makedoniju;

Izražava očekivanje da će proces vizne liberalizacije, kojim se afirmiše jedna od 4 ključne slobode na kojima je utemeljena sama EU – sloboda kretanja ljudi, obuhvatiti, na bazi jasno utvrđenih kriterijuma, Albaniju, Bosnu i Hercegovinu i druge zemlje koje nijesu uključene u prvi talas uspostavljanja bezviznog režima;

Primjećuje da EU svoju privrženost politici proširenja demonstrira i činjenicom da proces davanja Mišljenja na aplikaciju Crne Gore za članstvo u EU ulazi u završnu fazu, a da je u toku razmatranje zahtjeva za članstvo Albanije u EU;

Pozdravlja odluku da se otpočne sa primjenom Privremenog sporazuma sa Srbijom, izražavajući očekivanje da će Savjet EU veoma brzo procesuirati aplikaciju Srbije za članstvo u EU;

Pozdravlja najave o skorom zaključivanju pristupnih pregovora sa Hrvatskom, čime će se stvoriti uslovi da ova zemlja u bliskoj perspektivi dobije status punopravnog člana EU;

Izražava očekivanje da će se u narednom periodu intenzivirati institucionalni odnosi i sa drugim državama sa područja CEI, u cilju obezbjeđivanja jasne evropske perspektive za te zemlje;

Pozdravlja spremnost i konkretna činjenja onih država sa područja CEI, koje su istovremeno i članice EU, da pruže bezrezervnu podršku evropskoj perspektivi državama kandidatima i potencijalnim kandidatima za članstvo u EU i budu najbolji promoteri interesa ovih država u okviru svih relevantnih institucija Unije;

Primjećuje da je korupcija i organizovani kriminal ozbiljna prepreka načelima vladavine prava, demokratiji, ekonomskom prosperitetu, regionalnoj stabilnosti i približavanju Evropskoj uniji;

Izražava rezolutan interes parlamenata država članica CEI PD za uspostavljanjem bliske saradnje u cilju pronalaženja efikasnog parlamentarnog odgovora na izazove sa kojima se susrijeću države u borbi protiv korupcije i organizovanog kriminala;

Poziva parlamente zemalja članica CEI PD da proaktivnim pristupom podrže, artikulišu i unaprijede nacionalne odgovore na borbu protiv ovih devijacija kroz instrumente evaluacije postojećih zakonodavstava u ovoj oblasti sprovođenjem efikasnijeg parlamentarnog nadzora i kontrole;

Izražava jasnu spoznaju da je problem korupcije i organizovanog kriminala globalni fenomen koji ima svoju jasnu transnacionalnu dimenziju što podrazumijeva postojanje optimalne koordinacije između različitih institucija kako unutar država članica, tako i između institucija različitih država;

Poziva sve države članice CEI PD da dosljedno sprovode relevantne međunarodno pravne mehanizme i standarde kada je riječ o borbi protiv korupcije i organizovanog kriminala, posebno one sadržane u UN Konvenciji protiv transnacionalnog kriminala i UN Konvenciji protiv korupcije;

Iskazuje jasnu privrženost u smislu potpune implementacije načela nezavisnosti sudova i autonomija tužilaštva i pruža punu podršku jačanju kapaciteta, te ukupnih finansijskih i kadrovskih resursa ovih institucija, kao neophodnih elemenata za efikasnije suočavanje sa pojavama korupcije i organizovanog kriminala;

Poziva države članice da razmotre modele unaprjeđivanja međudržavne saradnje na svim nivoima u smislu sadržajnije koordinacije između institucija koje se neposredno bave ovom problematikom;

Poziva države članice da u sklopu efikasnije i koordiniranije borbe protiv ovih pojava pristupe i zaključivanju bilateralnih sporazuma kojima će se ukloniti postojeće barijere, kada je riječ o procesuiranju slučajeva sa elementima korupcije i organizovanog kriminala;

Usvojile amandman šefa Delegacije Skupštine Crne Gore pri CEI PD, kojim se ime Republika Crna Gora iz Poslovnika CEI PD mijenja u Crna Gora, zbog ustavnih promjena zvaničnog imena države.